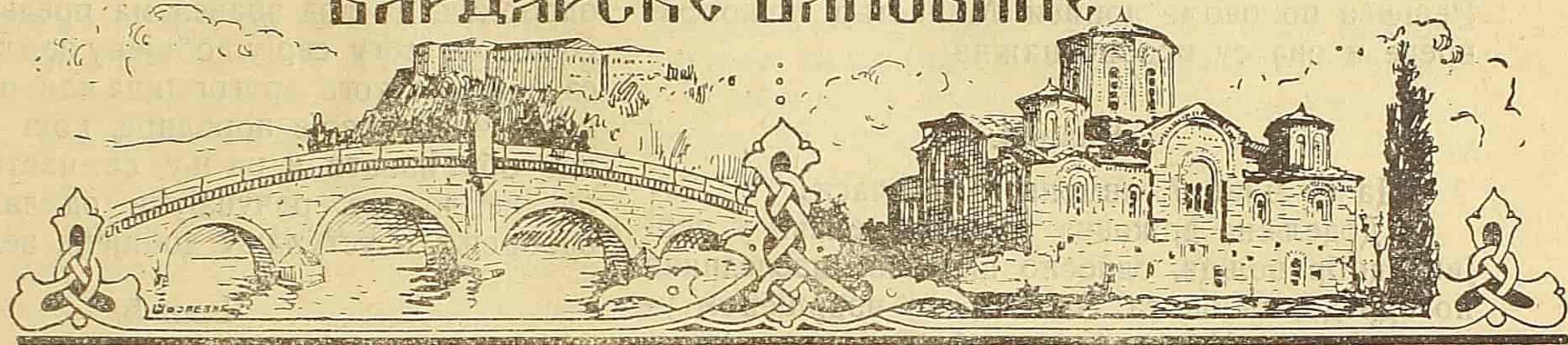

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ

ВАРДЯРСКЕ БАЛОВИНЕ

25. ОКТОБРА 1930. ГОД.
СУБОТА

БРОЈ 2 ДИНАРА

ГОДИНА I. Број 30
СКОПЈЕ

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ излазе један пут недељно. Годишња претплата је 80, а за иностранство 140 динара. Огласи се примају по утврђеној тарифи. Рукописи, огласи и претплата се шаљу на адресу Банске Управе за Уредништво Службеног Листа.

МИ
АЛЕКСАНДАР I.

По милости Божјој и вољи народној
Краљ Југославије

На предлог Нашега Министра војске и морнарице, а по саслушању Претседника Нашег Министарског Савета, прописујемо и проглашујемо:

ЗАКОН

Изменама и допунама Закона о добровољцима
од 31. августа 1928. године

Члан 1.

Да се други одељак члана 3. измени и да гласи:
Ако је добровољац умро пре него што му је земља додељена или прешла у његову својину, по одредбама овога Закона, право на добијање земље односно право својине на додељену земљу прелази после његове смрти:

1. — на чланове његове породице (децу и жену), по прописима грађанског Закона о праву наслеђа;

2. — на његове родитеље, ако је добровољац погинуо или умро у рату као нежењен или удов без деце. На случај, да је добровољац умро после рата као нежењен или удов без деце, онда ово право прелази на његове родитеље, под условом: ако је умрли добровољац родитељима био једини хранилац;

3. — на браћу и сестре, ако је добровољац умро као нежењен или удов без деце, а после смрти није оставио живе родитеље, но под условом: ако је умрли добровољац браћи и сестрама био једини хранилац непосредно пред смрт, или ако су они били насељени са њим на земљи, коју је за живота као добровољац већ добио,

Члан 2.

Да се члан 4. измени и да гласи:

Ако је добровољац у исто време и инвалид, онда, поред земље на коју има право по члану 3. овога Закона, примаће и све принадлежности које му по Инвалидском закону припадају, без обзира на порезу коју по Закону о порези добровољац—инвалид плаћа на земљу коју је као добровољац добио.

Члан 3.

Да се члан 5. измени и да гласи:

Добровољац земљорадник је дужан да се насели у општини у којој је добио земљу, односно суседној општини, најдаље у року од три године дана, рачунајући од дана пријема земље. Они добровољци и земљорадници, који су до ступања у живот овога Закона већ добили земљу, па као добровољци буду признати и по одредбама овога Закона, а нису се још населили, дужни су да се населе најдаље у року од две године дана, рачунајући од дана издатог им новог добровољачког уверења по овоме Закону.

Поред тога сваки добровољац земљорадник, који по овоме Закону добије земљу за насељење, дужан је да ову земљу обрађује лично односно у својој режији.

У случају неиспуњења ма кога од напред поменутих услова из 1. и 2. одељка из овог члана Закона, додељена земља ће се добровољцу одузети, а друга му се више неће давати.

Добровољци осталих сталних занимања, добровољци I и II групе, као и недорасла или за рад неспособна деца, нису обавезни да се на добијену земљу насељавају и да је лично обрађују. Решења по овоме доносе опште управне власти првог степена, а у спорним случајевима коначно одлучује Министар пољопривреде, чија су решења правоснажна.

Добровољци, који по одредбама овога Закона не буду признати за добровољце, а који су раније добили земљу и на њој су већ насељени, сматраће се као колонисти са општим условима.

Сваки онај добровољац, који буде осуђен правноснажном пресудом за дела уперена против опстанка државе, њеног уређења и њених интереса, губи сва права дана овим Законом. Решења по овоме доноси Министар пољопривреде и она су правноснажна.

Члан 4.

Да се члан 7. измени и да гласи:

Додељена државна земља прелази у својину добровољца, односно његових наследника по одредбама овога Закона, по извршеном убаштињењу. Убаштињење, без икакве таксе, добровољац може тражити одмах по додељивању земље. Добивена земља за пет године након убаштињења не може се отуђити, нити се за наплату приватног задужења може продати. Задужити се може само дугорочним хипотекарним кредитом код Савеза аграрних заједница или код које хипотекарне кредитне установе 1—3% прометне вредности.

Ако је земља додељена добровољцу приватна својина, а одузета је по прописима аграрних закона у аграрне сврхе, прелази у својину добровољца кад питање земљишног односа између државе и приватног поседника буде дефинитивно законом регулисано, с тим, да у погледу отуђивања, задуживања и продаје за наплату приватног задужења, важи рок од пет година, рачунајући од дана ступања на снагу Закона, којим ће се поменути однос дефинитивно регулисати. Ако држава не буде могла регулисати грунтовни пренос са приватним поседницима, добровољци се могу пресељавати. У том случају држава ће доделити друго земљиште, као и помоћ за пресељивање по правима члана 6. Закона.

Добровољци могу додељено земљиште између себе и променити. Ову промену одобрава Министар пољопривреде.

Добровољци из 4. одељка члана 5. овога Закона, који су ослобођени насељења и личног обрађивања добијене земље, могу ову одмах отуђити чим буде прешла у њихову својину по одредбама овог члана Закона, а сви остали добровољци, односно насељеници добровољаца, према члану 3. овог Закона, не могу вршити отуђивање додељеног земљишта док не испуне услове предвиђене у овом члану Закона.

Ни један добровољац из одељка 1. и 4. члана 5. овога Закона не може отуђити добијено земљиште без одобрења Министра пољопривреде. Исто тако и свако даље отуђивање земљишта, које је додељено добровољцу, не може се извршити без одобрења Министра пољопривреде, који ће приликом давања одобрења за отуђивање одредити и којима интересентим земљорадницима могу добровољци или купци њиховог земљишта добијену или купљену земљу отуђити. Решења по сваком затраженом отуђивању земљишта доноси Министар пољопривреде по слободној оцени и она су правоснажна.

Добровољцима земљорадницима, који би пресељењем на добијено земљиште према члану 5. овога Закона били нарочито економски оштећени, Министар пољопривреде може изузетно одобрити, да под обавезама предвиђеним овим Законом могу своју добијену земљу променити са земљом кога другог лица или исту уступити коме члану своје породице, који ће земљу лично обрађивати и на њу се настанити у року од две године. рачунајући од дана добијеног одобрења о уступању добијене земље.

Члан 5.

Овај закон ступа у живот и добија обавезну снагу даном обнародовања у Службеним новинама.

Препоручујемо Нашем Министру војске и морнарице да овај закон обнародује и о његовом се извршењу стара, свима Нашим Министрима и потчињеним властима да по њему поступају, а свима и свакоме да му се поковају.

Б.бр. 22510.
18. септембра 1930. године
у Београду.

АЛЕКСАНДАР, с. р.

Министар војске и морнарице
Почасни ађутант Њ. В. Краља,
армијски ђенерал,
Стев. С. Хаџић, с. р.

Претседник Министарског Савета,
Министар Унутрашњих Послова,
Почасни ађутант Њ. В. Краља,
дивизијски ђенерал,
И. Живковић, с. р.

Видео и ставио Државни печат,
чувар Државног печата,
Министар правде,
Д-р М. Сршкић, с. р.

Политика реванша

После недавних избора за Парламенат у Немачкој, а с обзиром на несразмерно појачање странке националних социјалиста, појавили су се у извесним листовима светске штампе и доста песимистичка мишљења, а из разлога што је вођ те странке Хитлер, у више маха наговестио отворено и јасно, да он, са својом групом, не признаје одредбе Версајског уговора о миру. А како се међународни уговори овакве врсте не могу ни у ком случају, и ни под каквим условима, мењати мирним путем, то значи да нам Хитлер са својом странком, наговештава насилну промену тих уговора, другим речима, он нам наговештава рат. Под импресијом таквог држања овога великог демагога савремене Немачке, настала је у светској штампи знатна нервоза и бојазан од евентуал-

них догађаја, који могу изазвати недогледне несреће за цело човечанство. Овакве би изгледале перспективе, ако би ми посматрали на прилике у Немачкој једино кроз странку националних социјалиста или преко њеног вође неуравнотеженог Хитлера, међутим било би и сувише неозбиљно, ако би се прешло преко свих осталих чинилаца у самој Немачкој, који нам дају разлога да спокојно уживамо плодове мира, за којим данас чезне цео свет.

Пре свега држава је као друштвена организација веома моћна да се свим средствима, којим располаже, може бранити и одбранити од деструктивних елемената, који грозје неком унутрашњем поретку и миру. Зато нам служи, као доказ, и појава комунизма код нас у почетку нашег заједничког државног живота. Јер кад су државни фактори уочили да комунистичка странка може бити, својим разорним радом, од штетних последица по унутарњи поредак, дошла је забрана такве политичке организације, а с овим и закон о заштити државе. Слично је и данас код Немаца. Пре свега треба имати на уму да је Немачка изгубила рат, а с тим у вези примили на себе и тешке обавезе које проистичу од Версајског Мира. Осим тога привредна криза, која данас тишти цео свет, осећа се врло јако у целој Немачкој, те је логично да су се сви незадовољни елементи сакупили и груписали око Хитлера, човек, коме је одбијено немачко поданство, јер је он аустријанац. А да би се добила права слика о овој појави, довољно је цитирати француски лист Temps од 27 прошлог месеца, који тврди да је Хитлер био осуђиван више пута, до данас је једном био осуђен и на пет година заточења, а не треба заборавити да је овај човек, не какав угледни политичар, већ један молер — фарбар по занимању, и уз то као страни поданик нема права ни на посланички мандант у немачком парламенту.

Није потребно нарочито доказивати да је Немачки народ необично трезвен, врло увиђаван и што је најважније, сталожен, а поготову да ово у вишем степену важи за његове политичаре, који ће умети да преброде и ову тешку унутрашњу кризу. Ова солидна увиђавност огледа се данас и у многим чланцима немачке штампе, а карактеристике ради ми ћемо овде цитирати Frankfurt Zeitung од 26 септембра, који одговарајући на писање лорда Ротермира дословно каже: „Свака реч коју Ротермир буде проговорио против уговора о миру, може само да нам шкоди, и то не због тога, што ће је он проговорити у корист националних социјалиста, већ само зато што је он проговара“.

Један од најугледнијих и најраспостраненијих енглеских листова, Лондонски Times гише тим поводом у броју од 26 септембра и ово: Сама чињеница да се једна велика немачка странка одриче извршења политичких и финансијских обавеза, закљученим под рани-

јим владама, мора да изазове велике сумње и забринутост не само код немачких државника него и код знатног дела немачке јавности. Свако даље појачавање ове странке могло би да доведе у опасност односе Немачке с другим државама, нарочито с Француском. **Срџа је за Немачку у овом тренутку што последња реч припада председнику Хинденбургу. Г. Хинденбург и његови с ветници знају врло добро, да привредни напредак Немачке зависи о њеним међунородним односима и у првом реду од поверења других народа.**

Но предпоставимо за моменат и ту евентуалност, да Хитлерова странка преузме власт у своје руке и огласи међународне уговоре, као и обавезе које отуда проистичу за Немачку, за неважеће. То би значило објава рата оним државама, које су колико јуче диктирале уговор о миру. Питање је сада, ко би могао понети одговорност за катастрофалне последице, чија је неминовност, ако би се пошло тим путем. Пре свега позната је чињеница, да је Немачка, држава близу од 70 милиона становника, припремала светски рат преко четрдесет година, за које је време била у стању да образује првокласну војску наоружану најсавршенијом техничком опремом, коју је икада до тада забележила ратна историја. И шта је било? Немачка је претрпела тешко разочарење примивши на себе тешке одредбе уговора о миру. Поред тога што је морала да уништи своју ратну флоту, она је морала да уништи на хиљаде топова, аероплана као и сву ратну спрему, резултат невероватних напора за последњих четрдесет година. И осим тога била је принуђена да ограничи своју војску, наоружање и све што је у вези са ратном припремом. Но има их и таквих, који би били склонни веровању, да се све то данас припреми у тајности у Русији. Ми не поричемо да су ове вести произвољне, али је факт, да би данашњој Немачкој требало барем још других четрдесет година, те да комплетира своје наоружање. Тако исто постоји код мање озбиљних људи претпоставка да би се могла Немачка појавити са својим захтевом у савезу са бољшевичком Русијом. Међутим ко познаје живот данашње Русије као и намере бољшевичке политике, њему ће бити јасно, да је просто искључена свака таква заједница Немачке и Совјета, јер не само што би се томе успоставила трезвеност немачког народа, већ и целог европског континента у одбрани савремене цивилизације од рушилачких и анархистичких стихија бољшевизма.

Овим смо хтели подвући неоснованост злонамерних гласова, који иду за тим да изазову песпокојство као и пометеност у време опште кризе, а то су опробани манири бољшевичких експеримената, којима је сврха да стварају забуне да би у мутној води ловили. Према томе свим тим и сличним верзијама не треба поклонити већу пажњу од вести појединих листова који трче за сензацијама.

Годишњица наше Бановине

— Наставак —

VI. Социјална политика и народно здравље

У области социјалне политике рађено је на збрињавању напуштене деце у дечијим домовима и колонијама за одојчад и малу децу, кроз три опоравилишта (Перистер, Крушево и Дечане) прошло је летос 450 слабуњаве деце, која су просечно добила 2 кгг. у тежини.

Збрињавање незбринутих старца и старица у дому старца-ица у Битољу.

Упућено је 17 следе и глувонеме деце у државне заводе у Земуну и Јагодини на образовање о трошку Бановине.

Издато је помоћи у износу 151.000 динара сиромашним лицима оштећеним громом, поплавом и пожаром.

У циљу заштите радника извршен је преглед у 177 предузећа и предузете су мере да се радници обезбеде од несрећних случајева, и да се хигијенске прилике у предузећима поправе. Интервенисано је у 145 спорова између радника и послодавца.

Преко Округног Уреда за осигурање радника и Експозитуре Берзе Рада у Скопљу рађено је на спровођењу социјалног осигурања радника, посредовању рада и помоћи незапосленим радницима.

Прикупљани су статистички податци венчаних, рођених и умрлих.

У области хигијенског подизања села израђено је девет водовода у селима: Октиси, Србљане, Власотинци, Мирочче, Извору, Ђуковцу, Војници, Градњи и Марков Граду; 2 артерска бунара, 4 бунара, 4 купатила, 6 чесама, 4 појила, 7 ђубришта и 3 нужника.

Давана су упуства општинским судовима, који су тражили бескаматне позајмице из фонда за асанацију села, за што бржу израду планова и предрачуна за намеравање асанационе радове.

Из 11 домова Народнот Здравља и 32 здравствене станице вођена је борба против маларије, као и ранијих година, и вршена здравствена пропаганда од стране среских лекара и лекара хигијенских установа.

У области здравствене службе рађено је на проналажењу и сузбијању заразних болести у народу и по школама од стране среских лекара под руковођењем овог одељења са успехом, што показује мали број оболења од заразних болести.

Достављани су доста тачни и на време седмодневни извештаји о кретању заразних болести, и по изласцима среских лекара по службеној дужности тако, да је ово одељење било у могућности на време предузимати потребне мере.

Контролисан је рад у болницама и туберкулозном санаторијуму у Сурдулици с тежњом, да се оболелим лицима што више помогне и

материјална и државна и бановинска средства што рационалније и економичније употребљавају.

Уведен је у живот закон о болницама од 27. фебруара 1930. године, по коме је остала само скопска Болница и даље државном болницом, а осталих 12 државних болница преузело је одељење као бановинске на даље управљање и издржавање на терет бановинског буџета, поред још 4 болнице обласних самоуправа. Према истом закону редуцирано је болничких лекара 6. Прописан је предлог уредбе о одређивању броја и врста одељења у бановинским болницама.

Радило се на изградњи нове болничке зграде у Приштини, новог павиљона државне болнице у Скопљу и проширења бановинске болнице у Лесковцу.

Донето је решења о подизању нових болничких зграда у: Штипу, Битољу, Охриду, Врању и Призрену, за Штип је већ израђен план и предрачун.

Донето је решење о отварању нових среских амбуланта и венеролошке станице при Дому Народнот Здравља у Лесковцу.

Донета је уредба на основу закона о здравственим општинама, по којој је образовано на територији ове бановине 31 самостална здравствена општина и 109 удружених здравствених општина.

Отворене су две нове грађанске апотеке и то у Кратову и Неготину на Вардару.

Донето је решење за отварање још осам нових апотека. Одређени су и утврђени рејони свих грађанских апотека и извршен преглед рада и уређења апотека у Скопљу и у другим местима.

Рађено је на уређењу и унапређењу трију бановинских лечивих бања и то: Врањској, Сијаринској и Катлановској.

Прописане су таксе за купање, за становање, кур-таксе и нормалне таксе намирница у свим поменутих бањама.

Прописано је једнообразно вођење књига и уређења полицијске службе у бањама.

У изради су ситуациони планови за све бање и планови са прерачунима за подизање нових зграда. Извршена је и најнужнија оправа на постојећим зградама, басенима и каптажама.

Извршена је набавка најнужнијих постељних и опште бањских ствари.

Уважена оставка

Решењем Господина Бана Вардарске Бановине I. Бр. 20575/30. од 16. октобра 1930. године уважена је оставка Др. Савићу Ђ. Сави, секундарном лекару унутрашњег одељења бановинске болнице у Призрену.

Кумановске свечаности

Ове године навршава се пуних осамнајест година од чувене Кумановске Битке, која је 10 и 11. октобра по старом календару скинула са дневног реда такозвано источно питање. Борбе које су се водиле у атарима Старог и Младог Нагоричана запечатиле су судбину отоманског Царства у нашим земљама. То су у исто време најлепши моменти из наше ратне историје, када је срушена и поништена царска војска, која је у паничном бегству проносила широм света непобедност армије, коју је предводио српски Престолонаследник, садањи наш владалац, Његово Величанство Краљ Александар. И нешто више. Провиђењу је било згодно да се на истом месту, где је прокламовано уједињење нашег Југа са мајком Србијом, запечати победа Југословенске Мисли, јер је у Младом Нагоричану, где је освећено Косово, извршена срамна капитулација бугарске војске, оне армије, која се борила противу интереса Балкана и Словенства. И зар има лепшег датума у нашој прошлости, који ће будити толико националног поноса, самопоуздања и родољубивог одушевљења при помисли да је на томе светлом тлу положен највеличанственији спомен нашем националном и државном јединству!

Зато се на овом месту сваке године приређују народне свечаности на гробовима палих јунака, на којима се наш народ заветује да ће свим жаром љубави чувати ову слободу, зато се сваке године прикупља на овом светилишту наша школска омладина, да се на извору отацтвољубља напоји одушевљеном љубављу према општој заједници са заветом да ће следити делима Кумановских хероја.

Овој реткој свечаности присуствовао је Г. Живојин Лазич, Бан Вардарске Бановине, представник Команданта треће армијске Области г. пуковник Гаврило Марковић, Командант Брегалничке дивизије генерал Стеван Радовановић, за тим одред војске, хумана и родољубива удружења, из Куманова и околине, велики број грађана, чиновника, а нарочито ученици из свих околних основних школа, свештенство и тако даље.

После службе у цркви Светога Ђорђа, народ је изашао на гробове палих јунака, где је извршен свечан помен пропраћен говорима о значају Кумановске битке, те је после тога, у просторијама основне школе, приређен ручак за виђеније госте. Том приликом је Г. Бан Вардарске Бановине напио здравицу у част носиоца наше националне мисли, и команданта прве армије, која је одлучила нашу победу на томе војишту, Његовом Величанству Краљу Александру, а коју су здравицу одушевљено прихватили сви присутни са родољубивим усклицима за срећну владавину и дуг живот великом војсковођи, државнику и владару Југославије.

Тако је и ове године обављена ова народна свечаност.

Продаја пшенице и ражи

Оглас

О продаји око 32.208 кгр. пшенице и 1890 кгр. ражи Управа Ниже Пољопривредне школе у Битољу према решењу Господина Бана Вардарске Бановине VII Бр. 31717 од 22 септембра 1930. год. и Закона о државном Рачуноводству одржаће на дан 31. октобра 1930 год. у 11 часова пре подне у канцеларији Пољопривредне школе у Битољу јавну усмену лицитацију за продају око 32.208 кгр. пшенице и 1890 кгр. ражи.

Почетна продајна цена пшеници 1,50 дин. ражи 0,50 динара рачунајући од једног кгр

Сваки лицитант пре почетка надметања има положити на каси Пољопривредне школе кауцију за пшеницу 3000 дин. за раж 400 дин.

Детаљни услови могу се видети за време уредовних часова код Пољопривредне школе у Битољу.

Из канцеларије Управе Ниже Пољопривредне школе у Битољу Бр. 2153 од 4 X-1930. године.

Оглас

Управа Ниже Пољопривредне школе у Битољу изложиће продаји јавном надметању старе ствари, алат и справе по списку Бр. 671 од 4 V-1930 год. на дан 30. октобра 1930 године у 11 часова пре подне у канцеларији Пољопривредне школе

Ствари ће се уступити најповољнијем понуђачу. Кауција динара 500 за наше, а динара 1000 за стране држављане.

Лицитација ће се вршити према прописима закона о државном рачуноводству.

Кауција се мора предати на дан лицитације на каси Пољопривредне школе.

Услови се могу видети сваког дана у радним часовима код Пољопривредне школе.

Из канцеларије Управе Ниже Пољопривредне школе у Битољу на дан 30 октобра 1930 год. Бр. 1166

1—2

Бановинска болница у Охриду

На основу чл. 82—105 Закона о Државном Рачуноводству, на дан 19. новембра 1930 године у 11 часова одржаће у својој канцеларији прву оферталну лицитацију за набавку болници потребних артикала, за време од 1 јануара до 31 марта 1931. год.

Кауција полаже се код Управе бановинске болнице у Охриду, и то: за хлеб 500 динара; меса 500 динара; колонијалу 1000 динара; дрва 500 динара; поврће 400 динара; сламу и креч 100 динара.

Ако ова лицитација не успе, одржаће се

друга на дан 9 децембра 1930 године у исто време и под истим исловима,

Услови лицитације могу се видети сваког радног дана у канцеларији ове болнице за време канцеларијско.

Бр. 2001. — Из канцеларије бановинске болнице у Охриду, 9. октобра 1930 год. 1—3

Набавка намирница у бановинској болници у Битољу

У економату Бановинске болнице у Битољу на дан 25 новембра 1930 године у 11 часова пре подне одржаће се прва усмена лицитација за набавку животних намирница, потрошног материјала и осталих ситних потреба за време од 1. јануара 1930. до 31. марта закључно и то овим редом:

1. За хлеб бели и црни на суму око	7900 д
2. За месо на суму око	24.120 „
3. За бакалук на суму око	26.520 „
4. За поврће и зелен на суму око	2550 „
5. За млеко и млеч. произ. на суму око	7910 „
6. За мртвачке сандукн на суму око	1900 „
7. За разна ситне потребе на суму око	3500 „

Свега Динара: 74.000

Услове и све законске прописе заинтересована лица могу видети сваког дана у канцеларији економата болнице.

Кауција се полаже пред комисијом на дан лицитације до 10 часова пре подне и то наши поданици 5% а страни 10% од гореозначене предрачунске суме.

Позивају се заинтересована лица да одређеног дана предстану болничкој канцеларији до 10 часова пре подне. Собом имају донети сва документа која се траже ст. 6 чл. 13 Правилника за извршње одредаба из одељка „Б уговори и набавке“, Закона о државном рачуноводству по прописаној форми.

Из канцеларије Бановинске болнице у Битољу бр. 5148 од 30-X-1930 год.

Објава

Управа Ниже Пољопривредне Школе у Лесковцу на дан 19. новембра 1930. год. одржаће јавну лицитацију у својој канцеларији, за продају 10.000 кгр. пшенице.

Наведена пшеница може се видети сваког радног дана.

Ако прва лицитација не буде успела одређује се друга за 28. новембар, а ако и друга не успе одређује се трећа за 4. децембар ове године.

Позивају се заинтересовани да узму учешћа на лицитацији.

Из канцеларије Управе Ниже Пољопривредне Школе бр. 1369 од 19. октобра т. г. 1—3

Нове апотеке

Стечај за отварање нових апотека по одлуци Господина Бана Вардарске бановине:

1) по реду прве у месту Липљану, среза грачаничког, Вардарске бановине по решењу VI № 20021 од 16-IX-1930. год.

2) по реду прве у месту Валандову, среза дојранског, Вардарске бановине по решењу VI № 20023 од 16-IX-1930. год.

3) по реду прве у месту Владичином Хану среза пољаничког Вардарске бановине по решењу VI № 20020 од 16-XI-1930 год.

4) по реду друге у месту Власотинцима, среза власотиначког Вардарске бановине у подручју II за кретање јавних грађ. апотека, по решењу VI № 23490 од 20-X-1930 године.

5) по реду тринајесте у граду Скопљу у подручју XIII за кретање јавних грађ. апотека (од жељезничке пруге, па Јакшићевом улицом до венца Цара Душана и венцом Цара Душана до Карађорђевог, па Карађорђевог улицом до Масарикове улице и Масариковом улицом до угла Принца Томислава улица до улица Милоша Милојевића а затим том улицом до ул. Бенерала Ковачевића па том улицом до периферије града, онда периферијом и жељезничком пругом до полазне тачке) по решењу VI № 20137 од 17-IX-1930 год.

На овај стечај могу се јавити они доктори или магистри фармације, који су испунили све законом прописане услове, који се траже за отварање и држање јавних грађ. апотека, предвиђене у пар. 6 Закона о апотекама и надзору над прометом лекова.

Рок пријаве 30 дана, рачунајући од дана, када овај стечај буде трећи пут објављен у Службеним Новинама.

Сваки кандидат уз молбу има приложити своја документа у оригиналу или у овереном препису.

Молбу треба снабдети са прописном таксом, молба без таксе неће се узимати у поступак. Од документа узеће се у обзир, само они, које молиоци приложе.

Резултат о додељеној концесији објавиће се у Службеним Новинама о трошку новог кандидата, које саопштење ће важити за све заинтересоване кандидате, а рок за пријаву евентуалних жалби је 30 дана од дана објаве овог резултата у Службеним Новинама.

Из канцеларије Краљ. Банске Управе Вардарске бановине VI одељење за социјалну политику и народно здравље VI № 23559 од 21-X-1930 године у Скопљу. 1—3

Изгубљено сведочанство

Недавно сам изгубио сведочанство трећег разреда занатско-трговачке школе у Урошевцу. Овим га оглашљем за неважеће.

Трајко Белицаревић, бравар
из Урошевца

Набавка зимског одела, кожних ципела и веша

Управа Ниже Пољопривредне Школе у Лесковцу на дан 9. новембра ове године одржаће прву јавну усмену лицитацију у својој канцеларији у 10 часова пре подне за израду око (60) шездесет пари зимског одела од српског вуненог шајка; око (60) шездесет пари кожних ципела—цокула и око (150) сто педесет пари веша (кошуља и гаћа) за питомце ове школе.

Ако се не одржи прва лицитација друга ће се одржати 19. новембра тек. год. а ако и ова не успе. трећа ће се одржати 5 дана после ове.

Услови и мустре могу се видети сваког радног дана пре и после подне у канцеларији Управе као и на сам дан лицитације.

Кауција се полаже пред комисијом до 10 часова пре подне и то: за одело 1.500— дин.; за веш 750— дин. и 500— дин. за ципеле, за наше поданике, а дупло за стране.

У смислу чл. 93. Закона о Државном Рачуноводству, накнадне понуде неће се примати.

Позивају се заинтересовани да узму учешће на лицитацији. Собом имају понети сва потребна документа, Законом предвиђена. Уверење о плаћеној порези и уверење о подобности за лицитирање.

Из канцеларије Управе Нише Пољопривредне Школе у Лесковцу, Бр. 1333.

Управа.

Испорука хлеба и меса за Нижу Пољопр. Школу у Лесковцу

Управа Ниже Пољопривредне Школе у Лесковцу на дан 11. новембра ове год. одржаће прву јавну усмену лицитацију у својој канцеларији у 10 часова пре подне за испоруку хлеба и меса од 1. јануара до 30. јуна 1931 г. за исхрану питомаца ове школе.

Ако се не одржи прва лицитација, друга ће се одржати 21. новембра тек. год. а ако и ова не успе, трећа ће се одржати 5 дана после ове.

Услови се могу видети сваког радног дана пре и после подне у канцеларији Управе као и на сам дан лицитације.

Кауција се полаже пред комисијом до 10 часова пре подне и то: за хлеб 1.600— дин. за месо 800— дин. за наше поданике, а дупло за стране.

У смислу чл. 93. Закона о Државном Рачуноводству накнадне понуде неће се примати.

Позивају се заинтересовани да узму учешће на лицитацији. Собом имају понети сва потребна документа, Законом предвиђена. Уверење о плаћеној порези и уверење о подобности са лицитирање.

Из канцеларије Управе Нише Пољопривредне Школе у Лесковцу, Бр. 1334.

Управа.

О пчеларству

Наш свет још запоставља ову грану. На пчеларству гледа као на једном узалудном послу или сасвим компликованом. Погрешка! То није посао доконицара, па ни толико тајанствени недокучив. Пчеларство је рентабилна — корисна привредна грана која се може и научити и од онога неписменог, нукога човека. То је заиста наука али врло лака. Једно је потребно: интересовање и хоћење да се заиста научи. Јер многи наши стари пчелари нису никакви прави пчелари — они не знају за модерно пчеларење нити пак хоће да га приме. Они су конзервативни — не примају ново и не старају се на га разумеју. За такве пчеларе сасвим је добра вршкара, плетењача. Али морамо једном сви разумети — и онај најнеуки човек — да се све развија и усавшава. Зар има још неког толико простог и конзервативног да каже: „боље беше дрвено рало, него ли сада гвозден плуг“. Ко не зна користи од дрљаче, од вајачке, од пољопривредне машине? Ко није уверен да има стари начин обраде земље и нови, да има паметно ђубрење и непаметно, разумно орање и неразумно, да има знање кад се треба, како и какво семе сејати паметно? Ко не зна да паметна, савремена, модерна обрада земље даје много већи принос и приход, него ли она стара, примитивна?

Ето дакле, као код обрађивања земље има боље и горе, ново и старо, паметно и непаметно — тако и код пчеларства имамо пчеларење у вршкарама и сандучарама. Прво је непаметно, а друго је разумно. Зато треба уводити свугде сандучару, а од ње најбоља је американка или т.зв. југословенка са једнаким плодиштем и медиштем. Како се пчелари са сандучарама — што је лако научити, довољно је имати само воље. Сваки човек без обзира на школе може бити добар и може научити начин пчеларења у кошницама. Само треба то хотети.

Зашто је сандучара боља од вршкаре — то мислим да је свакоме јасно. Приход у меду је никакав од вршкаре. Приход од кошница са једнаким плодиштем и медиштем може бити преко 100 килограма од једне. Све је у овоме: да се упознаду добро пчелари са најбољим системом кошнице, те да се може најбоље искористити богата природна паша

Дакле: требамо развијати ову корисну грану и помагати је, требамо уводити савремено пчеларство и ширити га. А о великом значају меда као исхрана људска другом приликом.

Станко Тошевић,
свештеник

Корисне поуке

1. **Краставци у сирћету.** — Мале, здраве зелене краставце претходно опрати, просушити, добро посолити и међусобно измешати, како би со дошла што боље у додир са њима. После 12 часова а када су се краставци добро осушили, на дно суда метне се тањи слој ситних главица или исеченог на кришке црног лука, виновог лишћа и мало алеве паприке па преко тога напуне краставци до половине суда. После тога дође опет тањи слој означеног зачина, допуни суд до врха са краставцима и прелије винским сирћетом. Затим се намести пергамент хартија натопљена у врелом сирћету и суд повеже.

2. **Бундеве—тикве у сирћету.** — Не сасвим зреле бундеве ољуште се, изврде семенке и неупотребљиви делови, исеку на кришке и у каквом суду прокувају толико, да се са каквом сламком могу лако пробости. Затим се процеде кроз какво ситно или оређе платно, сложе у судове и прелију винским сирћетом, коме се дода на сваки литар по 10—12 ком. каранфилића, 12 гр. цимета и 5 грама семенке од паприке

3. **Цовени патлициани у сирћету.** — Зрели патлициани добро се оперу у хладној води, исеку на 2—4 дела према крупноћи па поређају у ћупове или тегле. Прелију се винским сирћетом у коме је истопљен шећер. (На 1 литар сирћета 100 грама шећера).

4. **Боранија у сирћету.** — Млада зелена боранија, пажљиво се очисти од конаца, изломи или исеке и прокува—обари за 4—5 минута. Затим процеди кроз какво сито или платно, поређа у суд са ситним главицама или кришкама црног лука и прелије винским сирћетом са додатком 2% соли.

5. **Цвекле у сирћету.** — Да би сачувале своју црвену боју, треба да су здраве и неповређене. Пажљиво се оберу и толико дуго кувају, док им се кора лако прстима може ољуштити, а тада су мекане. Исеку се на кришке и ређају у судове са лорберовим лишћем и семенкама од паприке, па прелије винским сирћетом. Да постану чврсте, треба их претходно посути са ситним шећером.

6. **Мешавина.** — Млада боранија, шпаргла, шаргарепа, зелени грашак у зрну, кришке од целера, мањи краставци и карфиол пажљиво се очисти и свака врста посебно по неколико минута прокува у сланој води сем краставаца, који се оставе да престоје око 10 часова у сланој води или као усолјени. Сви плодови поређају се у какав ћуп и измешају са алевом паприком и исеченим црним луком прелију добрим винским оцатом и повежу.

7. **Печурке у сирћету.** — Младе печур-

ке добро се очисте и прокувају у сланој води око 20—25 минута. Поређају се у суд са неизменичним слојем лорберовог лишћа и алеве паприке, прелију винским сирћетом, при врху намести пергамент хартија, добро повеже и остави на каквом хладном месту до употребе.

Књижевност

Живот и Рад октобарска свеска 34. Година III. Београд. Годишња претплата 100 дин. Овај наш одлично уређени часопис, који излази под уредништвом г. Милана Рајића, за добио је својим лепим публикацијама угледно место међу издањима такве врсте у држави, те га топло препоручујемо како књижницама, тако и свима културним радницима у нашој Бановини. ово у толико пре, што на њему сарађују наши најистакнутији књижевни и јавни радници.

Нашим претплатницима

Многи наши претплатници, а поглавито општински судови, управе болница, срески начелници и друге бановинске или државне установе обрађају се са молбом да им се пошаљу рачуни са признаницама за послату претплату. Ми смо у 18 броју Службеног Листа послали свима нашим претплатницима чековни рачун бр. 80.121, па чим који положи претплату на пошти, то се први део чековног рачуна овери у виду признанице за примљени новац враћа положиоцу претплате. Ова је признаница довољна да се правдају издаци учињени на име претплате на Службени Лист о чему обавештавамо све заинтересоване ради знања и управљања. Из Уредништва и Администрације Службеног Листа Вардарске Бановине.

ЧИСТ МЕД!

Имам на продају већу количину чистог, центрофужираног меда од планинског цвећа.

Мед је првоврсног квалитета.

Цена 5 килограма у лименим кутијама са поштарином свега 110 динара.

Обратити се слободно СТАНКУ ТОШЕВИЋУ, свештенику — пчелару у Клисурси — п. Владичин Хан.

Власник Службеног Листа је Банска Управа Вардарске Бановине у Скопљу. — Уредник по овлашћењу Бан. Управе, Симић Стеван, директор гимназије у пензији Кеј Краља Александра 117 Штампарија и Књиговезница Василија Димитријевића — Скопље, Краља Петра -- Телефон 182